

Reportatge // Esport escolar

El Lleida Handbol va iniciar el 2016 el programa 'Esport amb Valors' en què es fomenta el joc net i es treballen les relacions socials, el creixement personal i la intel·ligència emocional, implicant jugadors, tècnics, directius, pares i aficionats.

Quan competir és el menys important

Xavier Madrona

Aconseguir l'equilibri entre la part competitiva i l'educativa hauria de ser la meta de qualsevol club esportiu. Almenys quan es tracta d'esport formatiu. Al Lleida Handbol el referent clar és Rocio Ruiz, directora de l'escola d'handbol del club i coordinadora de la promoció escolar que, des de fa una dècada, mostra quin és el camí que s'ha de seguir en la gestió de l'esport escolar. L'any passat va rebre un dels guardons anomenat *Valors, esport i ciutadania*, que atorga la UCEC (Unió de Consells Esportius de Catalunya) per la

seva exemplar gestió de tot el minihandbol i la Lliga Escolar del Segrià, però la seva tasca abasta molt més camp.

"Des del Lleida Handbol Club, volem diferenciar-nos de molts dels clubs esportius actuals, canviant el model estrictament de competició per un model educatiu i de valors. Creiem que ens trobem en un lloc privilegiat per fer-ho, ja que els nens, nenes i joves que venen a entrenar-se ho fan motivats perquè els agrada l'esport que practiquen i es troben dins una zona de confort, que volem aprofitar per tal d'incidir en el foment dels valors i de l'esforç. Per aquest motiu, hem ideat un programa sistematitzat d'activi-

Alumnes d'un centre educatiu posen junts després d'una activitat del programa 'Esport amb Valors'.

27

Equips

Són els que participen a La Lliga Escolar d'Handbol, organitzada conjuntament pel Lleida Handbol amb el Consell Esportiu del Segrià, que es juga al pavelló de Pardinyes.

tats relacionades amb els valors i els hàbits saludables”, explica Rocío Ruiz. Es tracta del projecte *Esport amb Valors*, que té com a objectiu principal conscienciar els jugadors, jugadores, entrenadors i entrenadores del club sobre la importància d'utilitzar l'esforç i el treball en equip com a camí per assolir els objectius i com convertir-lo en un recurs per aconseguir més autonomia per satisfer les necessitats i el creixement personal. “D'ençà fa uns anys, aquest aposta és més important i estem treballant en una línia ascendent en aquest aspecte. Volem formar jugadors i jugadores però també persones”, diu Ruiz.

Segons la directora de l'esco-

la del Lleida Handbol, “creiem que podem ser un complement dels centres educatius en aquest aspecte i tenim l'afany d'ajudar les famílies a educar a través de l'esport com a transmissor de valors, treballant-los de manera sistemàtica, integrada i sistemica”.

Actualment porten la gestió de dues lligues basades en valors, una d'elles és la Lliga Escolar d'Handbol, organitzada conjuntament amb el Consell Esportiu del Segrià, que es juga els tres primers caps de setmana del mes al Pavelló Municipal de Pardinyes i té una participació de 27 equips provinents de centres educatius de la ciutat de Lleida i rodalies. L'altra és la Copa Valors a nivell provincial, en què participen els clubs de la província, tot i que de cara al mes que ve, també han demanat participar clubs de Barcelona i un de Móra la Nova (Tarragona).

La tarjeta verda

Dins d'aquestes dues lligues hi ha uns rols diferenciats d'altres esports, per exemple, l'anomenat àrbitre és el tutor o tutora de joc amb l'objectiu d'educar els infants amb les regles de joc, ja que, més enllà d'utilitzar el xiulet com a eina, ha d'explicar les accions de joc. Utilitzen la tarjeta verda com a principi bàsic d'aprenentatge i es basa en la conseqüència que té una conducta. “El model que seguim en la utilització de la tarjeta verda consisteix amb el reforç positiu. Aquesta s'ensenya després que un jugador o jugadora mostri alguna actitud relacionada amb valors educatius i esportius. D'aquesta manera es potencien els comportaments que acompanyen l'aparició de valors, com ara la cohesió, la responsabilitat, el respecte i l'alegria”, conclou Rocío Ruiz.

Un grup de nens i nenes juguen un partit durant la Lliga Escolar d'Handbol.

L'àrbitre s'anomena tutor i fa una tasca educativa.

Projecte Meraki, una iniciativa integradora

Tres dies a la setmana un grup de nenes de cinquè i sisè de Primària d'escoles de Lleida ciutat juguen a handbol al pavelló Agnès Gregori. Són noies com la Marwa, Victory, Amina o Iman que, majoritàriament, no practicaven cap esport ni cap activitat física i formen part del Projecte Meraki, impulsat fa 6 anys des de l'Associació Lleidatana d'Handbol, ara integrada dins el Lleida Handbol.

Va ser la jugadora de l'equip sènior Jennifer Nana qui va batejar i va redactar aquesta iniciativa social integradora a través de l'esport. La paraula Meraki prové del grec i, alhora, del turc Merak, que significa una cosa així com “fer alguna cosa amb amor i amb plaer”. I n'hi ha molt d'aquests dos ingredients. L'embrió del projecte va sorgir el curs 2018-19, en horari escolar, quan l'Associació Lleidatana, en col·laboració amb l'Escola Balàfia, va crear un equip infantil amb alumnes que no feien esport. Els entrenadors eren Marina Graell i Javier Zaldo. Amb el temps, el projecte ha tingut presència a centres educatius a través del pla de millora educativa del departament d'Educació (PMOE) i dins del projecte amb oportunitat d'èxit educatiu a favor de l'alumnat (POEFA).

Un programa premiat i elogiat

Cal esmentar que el projecte *Esport amb Valors* posat en marxa pel Lleida Handbol ja va ser finalista a les beques SportUniverse. A més, el 2019 va ser presentat dins del programa *Educació 360* de la Fundació Bofill. “L'*Educació 360* proposa dissenyar una educació sense límits: ni espais, ni temps, ni econòmics, ni socials. Una educació connectada que, a partir del treball conjunt de la comunitat, ofereixi propostes educatives a tots els infants dins i fora de l'escola,

avançant cap a l'equitat”, explica Rocío Ruiz. Recentment, tant el projecte com el club han estat premiats amb els Guardons de l'Esport 2020 per la Fundació Catalana de l'Esport.

A més, el programa comença a donar els seus fruits i ha anat creixent tant en quantitat com en qualitat de les activitats proposades, gràcies a la comunitat esportiva i educativa. Sobretot en l'àmbit de l'handbol català.

